

HIGIENOS INSTITUTAS

PROJEKTAS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS KOKYBĖS GERINIMAS, DIEGIANT VISUOMENĖS SVEIKATOS TECHNOLOGIJŲ VERTINIMO SISTEMĄ IR NEPAGEIDAJAMŲ ĮVYKIŲ REGISTRAVIMO SISTEMĄ

NR. VP1-4.3-VRM-02-V-05-012

Projekto veikla Nr. 2.2.2. „Rekomendacijų dėl NĮ sąrašo ir tvarkos tobulinimo parengimas“

**REKOMENDACIJOS DĖL PRIVALOMŲ REGISTRUOTI
NEPAGEIDAJAMŲ ĮVYKIŲ SĄRAŠO IR JŲ REGISTRAVIMO
TVARKOS APRAŠO TOBULINIMO**

SANTRAUKA

Projekto vadovė: dr. Rolanda Valintėlienė

Atsakingi vykdytojai: dr. Daiva Brogienė, Kęstutis Rudaitis, Ieva Kisiėlienė, Agnė Plėntaitė

Vilnius

2015

Rekomendacijos dėl Nepageidaujamų įvykių sąrašo ir tvarkos tobulinimo

1 rekomendacija. Papildyti privalomų registruoti Nepageidaujamų įvykių sąrašą, atskirti specifinius ir nespecifinius nepageidaujamus įvykius.

Privalomų registruoti nepageidaujamų įvykių (toliau – NĮ) sąrašė išskirti dvi grupes: A grupė – specifiniai NĮ (buvo registruojami anksčiau), B grupė – nespecifiniai NĮ (siūlomi naujai registruoti).

Siūlomas privalomų registruoti NĮ sąrašas nacionaliniu lygiu:

PRIVALOMŲ REGISTRUOTI NĮ SĄRAŠAS	
A grupė	Specifiniai NĮ:
01	NĮ, susiję su vaistinių preparatų naudojimu
02	NĮ, susiję su kraujo ir jo komponentų ruošimu ar transfuzija
03	NĮ, susiję su medicinos prietaisų naudojimu
04	NĮ, susiję su audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos procesu
05	NĮ, susiję su radiacine sauga, radiologiniai incidentai ar avarijos
06	Nustatyta hospitalinė infekcija
B grupė	Nespecifiniai NĮ:
07	NĮ, susiję su netaisyklingai paskirtu / dozuotu / įvestu vaistiniu preparatu
08	NĮ, susiję su chirurginėmis, diagnostinėmis bei gydomosiomis invazinėmis procedūromis:
	Svetimkūnio palikimas paciento kūne
	Staigi paciento mirtis planinės operacijos metu ar praėjus iki 24 val. po operacijos esant I klasės rizikai (pagal ASA klasifikaciją)
	Staigi gimdyvės ar naujagimio mirtis
	Mechaniniai organų pažeidimai chirurginių operacijų, intervencinių bei invazinių procedūrų metu (perforacijos, plėštinės žaizdos; išskyrus akušerinio profilio pacientus)
	Nervo pažeidimas po injekcijos ar kitos intervencinės ar invazinės gydomosios procedūros
	Oro embolija po infuzijos, transfuzijos ar kitos gydomosios procedūros
	Tromboembolija po infuzijos, transfuzijos ar kitos gydomosios procedūros
	Plaučių embolija, įvykusi po operacijos
	Chirurginės, diagnostinės bei gydomosios invazinės procedūros neatlikimas dėl organizacinių kliūčių
	Kiti NĮ, susiję su chirurginėmis, diagnostinėmis bei gydomosiomis invazinėmis

	procedūromis
09	NĮ, susiję su pacientų ar jų kūno dalių identifikacija (išskyrus taikant radiologines procedūras):
	Klaidingos kūno vietos operacija
	Operacija, diagnostinis tyrimas ar invazinė procedūra ne tam pacientui
	Nepaskirtos procedūros (operacijos, diagnostinio tyrimo, invazinės procedūros) atlikimas pacientui
	Kiti NĮ, susiję su pacientų ar jų kūno dalių identifikacija
10	NĮ, susiję su pacientų griuvimais / iškritimais ASPĮ ar jos aplinkoje:
	Paciento griuvimas ASPĮ viduje
	Paciento griuvimas ASPĮ aplinkoje
	Paciento iškritimas iš lovos / vežimėlio
	Paciento mirtis arba kūno sužalojimas po kritimo iš aukščio (pvz., per langą, nuo balkono)
	Kiti NĮ, susiję su pacientų griuvimais / iškritimais
11	NĮ, susiję su pacientų elgesiu:
	Paciento savižudybė ar bandymas nusižudyti ASPĮ arba ASPĮ aplinkoje
	Paciento agresyvus elgesys ASPĮ
	Savavališkas paciento pasišalinimas iš ASPĮ
	Kiti NĮ, susiję su pacientų elgesiu
12	NĮ, susiję su paciento transportavimu:
	NĮ, susiję su paciento transportavimu į kitą ASPĮ
	NĮ, susiję su paciento transportavimu ASPĮ viduje
13	Kiti NĮ

2 rekomendacija. Nepageidaujamų įvykių registravime įdiegti „vieno langelio“ principą ir nustatyti duomenų teikimo bei grįžamojo ryšio formą ir periodiškumą.

Visos esamos NĮ stebėsenos sistemos (Sveikatos apsaugos ministerija, Radiacinės saugos centras, Valstybinės ligonių kasos, Higienos institutas, Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba, Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūrai tarnyba, Nacionalinis organų transplantacijos biuras) integruojamos į vieną bendrą sistemą, vengiant duomenų rinkimo ir siuntimo dubliavimosi. Nespecifinių NĮ registravimui naudojamos bendros (universalios) NĮ registravimo ASPĮ (1 priedas) ir NĮ nacionaliniu lygiu (2 priedas) formos.

Siekiant sklandaus ir sėkmingo NĮ sistemos veikimo, svarbus registruojančios tarnybos steigimas (nacionalinis lyderis pacientų saugos klausimais). Ši institucija būtų lyderis, planuojantis ir įgyvendinantis strateginius pacientų saugos pokyčius, užtikrinantis statistinių duomenų, rekomendacijų ir prevencinių priemonių sklaidą. Tai kontrolės bei administracinio poveikio

funkcijų ASPĮ neturinti institucija. Taip pat, reikalingas bendradarbiavimo su Sveikatos apsaugos ministerija užtikrinimas.

Duomenų judėjimas vyktų pagal 4 priede pateiktą schema.

3 rekomendacija. Užtikrinti nepageidajamų įvykių registravimo sistemos duomenų apsauga.

Užtikrinamas duomenų anonimiškumas ir konfidencialumas – bet kokio atvejo užregistruotos aplinkybės ir faktai negali būti įrodymais teisme, jų analizė ir svarstymas vyksta medikų visuomenėje, daromos išvados ir rengiamos prevencinės rekomendacijos. Konfidencialumas privalo būti užtikrintas teisės aktuose nustatyta tvarka. Anonimiškumo principui realizuoti pasirenkamas lygmuo, kuriame nebus skelbiami įvykių registravusio asmens/įstaigos duomenys (registravusių asmenų teisinė apsauga nuo teisinio – administracinio poveikio priemonių, apsaugos nuo informacijos atskleidimo trečiosioms šalims). Reti ir pavieniai atvejai (pvz.: susiję su transplantologija) administruojami specialiai jiems nustatyta tvarka. Visoms ASPĮ ir jose dirbantiems darbuotojams yra taikomi privalomumo, atskaitomybės ir atsakomybės principai registruoti kiekvieną privalomai registruotiną NĮ.

4 rekomendacija. Numatyti asmens sveikatos priežiūros įstaigoms reikalingus žmogiškuosius išteklius nepageidajamų įvykių stebėsenai (registravimui ir analizei).

Kad NĮ registracijos, stebėsenos ir prevencijos sistema veiktų efektyviai, turi būti numatyti ir skiriami tinkami žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, kurie reikalingi profesionaliai NĮ analizei atlikti ir prevencinėms priemonėms bei rekomendacijoms parengti, informacijai skleisti, ASPĮ specialistams mokyti apie pacientų saugą ir NĮ registravimą, NĮ analizei atlikti, reikiamiems profesionaliems specialistams rengti, pačios sistemos nuolatiniam tobulinimui.

Asmens sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojo pranešimo apie nepageidaujimą įvykį (NĮ) forma

1 dalis. Nepageidaujamo įvykio (NĮ) aprašymas

Pasirinkite NĮ tipą

- P01 - Susiję su vaistinių preparatų naudojimu
- P02 - Susiję su kraujo ir jo komponentų ruošimu ar hemotransfuzija*
- P03 - Susiję su medicinos prietaisų naudojimu
- P04 - Susiję su audinių, ląstelių ir organų įsigijimu, ištyrimu, apdorojimu, laikymu, paskirstymu ir transplantacija
- P05 - Susiję su pacientų, darbuotojų, gyventojų radiacine sauga bei radiologinėmis avarijomis
- P06 - Susiję su hospitaline infekcija
- P07 - Susiję su chirurginėmis, diagnostinėmis bei gydamosiomis invazinėmis procedūromis
- P08 - Susiję su pacientų priežiūra
- P09 - Susiję su įstaigos aplinka (arba įvykį gydymo įstaigos aplinkoje)
- P10 - Kiti NĮ

* Hemotransfuzija - kraujo ar jo komponentų įleidimas į žmogaus kraujotakos sistemą.

Įrašykite kitą NĮ

Trumpas NĮ aprašymas

Pvz., pacientas ėjo koridoriu ir pargriuvo ar pan.

Numanoma NĮ priežastis (Jūsų nuomone)

NĮ data (pasirinkite)

NĮ vieta (padalinys, patalpa, kur NĮ pasireiškė)

Pvz., II chirurgijos skyriaus palata

NĮ pasikartojimo dažnis (Jūsų nuomone)

- Dažnas (*prognozuojama, kad toks pats NĮ pasikartos bent kartą per mėnesį*)
- Dažnai tikėtinas (*prognozuojama, kad toks pats NĮ pasikartos kelis kartus per metus*)
- Galimas (*prognozuojama, kad toks pats NĮ gali pasikartoti artimiausių dvejų metų laikotarpiu*)
- Mažai tikėtinas (*prognozuojama, kad toks pats NĮ gali pasikartoti per artimiausius penkerius metus*)
- Retas (*neprognozuojama, kad toks pats NĮ gali pasikartoti, t.y. vienkartinis pasireiškęs NĮ*)

NĮ sukelta žala (Jūsų nuomone)

- Labai didelė (*NĮ baigiasi mirtimi*)
- Didelė (*NĮ sukelia neatstatomą žalą sveikatai: pacientas visam gyvenimui visiškai netenka kurių nors organizmo funkcijų (jutiminių, motorinių, fiziologinių, psichologinių), arba pasibaigiant invalidumu (negalia) visam likusiam gyvenimui*)
- Vidutinė (*NĮ sukelia neatstatomą žalą sveikatai: pacientas visam gyvenimui ne visiškai prarado, bet visavertiškai jau niekada negalės vykdyti kurių nors organizmo funkcijų (jutiminių, motorinių, fiziologinių, psichologinių) arba pasibaigiant invalidumu (negalia) vidutinės trukmės laikotarpiui*)
- Maža (*NĮ sukelia sveikatos sutrikimą, kuriam reikalingas papildomas (neplanuotas) gydymas, tačiau sveikatos sutrikimą galima visiškai pagydyti be liekamųjų sveikatai reiškinių*)
- Labai maža arba išvis nėra (*NĮ sukelia mažus sveikatos sutrikimus, kuriems pašalinti nereikia papildomo gydymo*)

REAGAVIMO Į NĮ BŪDAS

IPRASTAI

(informacijos apie NĮ analizė gali būti pradėdama bet kuriuo metu taip, kad ją būtų suspėta atlikti per NĮ informacijos laikymo ASP[laikotarpiu])

2 dalis. Paciento duomenys

(Paciento vardas, pavardė ir ligos istorijos numeris bus matomi tik Jūsų asmens sveikatos priežiūros įstaigos atsakingam darbuotojui)

Paciento vardas

Vardenis

Paciento pavardė

Pavardenis

Ligos istorijos numeris

12345678

Gimimo metai

Pasirinkite metus

Mėnuo

Pasirinkite mėnesį

Diena

Pasirinkite dieną

Paciento lytis

Vyras

Moteris

3 dalis. Nepageidaujama įvykį užregistravęs asmuo

(Šie duomenys bus matomi tik Jūsų asmens sveikatos priežiūros įstaigos atsakingam darbuotojui)

Jūsų elektroninis paštas, kuriuo susisieksime, jeigu bus neaiškios NĮ aplinkybės

Pastaba: nepageidaujamas įvykis gali būti neregistruojamas, jeigu nurodysite neveikiantį elektroninio pašto adresą

Vardenis.Pavardenis@pastas.lt

Jūsų telefono numeris (nebūtina pildyti)

+370.....

Jūsų vardas (nebūtina pildyti)

Vardenis

Jūsų pavardė (nebūtina pildyti)

Pavardenis

Siųsti pranešimą

2 PRIEDAS. BAZINĖ DUOMENŲ PERDAVIMO FORMA

Ligoninės kodas/ Gydymo įstaigos ID	NĮ. Nr.	Tipas	Aprašymas	Reagavimas į NĮ būdas (žiūrėti SAC)	Lytis	Priežastis po NĮ analizės	NĮ kategorija pagal priežastį	Priemonės NĮ pasekmės pašalinti
		NJR3.1.	NJR3.7.	NJR3.10.	NJR3.6.	NJR4.1.	NJR4.2.	NJR4.3.
	Pvz. NĮ15-04	P01. Susiję su vaistinių preparatų naudojimu	Atliekant...	Įprastai	moteris	...	komunikacijos problemos (netinkamas bendravimas tarp gydytojų, vienas kito nesupratimas, asocialus elgesys, agresija, kt.)	Siekiama ...

3 PRIEDAS. SUVESTINĒS LENTEĻĒS

I10																				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
Eil. Nr.	Uzregistravimo data	Tipas	Potipis (arba KITA)	Aprašymas	Priežastis	Data	Vieta	Pasikartojimo dažnis	Sukelta žala	Reagavimo į N būdas (žiūrėti SAC)	Gimimo metai	Mėnuo	Diena	Lytis	Užpildymo data	Priežastis	N kategorija pagal priežastį	Priemonės N pasekmės	Kitos su N susijusios aplinkybės	Siūlomos N prevencijos priemonės
1	NIR1.1.	NIR3.1.	NIR3.1. (arba	NIR3.7.	NIR3.11.	NIR3.3.	NIR3.4.	NIR3.8.	NIR3.9.	NIR3.10.	NIR2.7.	NIR2.7.	NIR2.7.	NIR3.6.	NIR1.2.	NIR4.1.	NIR4.2.	NIR4.3.	NIR4.4.	NIR4.5.
2	1 2014.12.01.	P08	P08.1			2014.12.01.	vidaus ligų skyrius	DAŽNAI TIKĖTINAS	LABAI MAŽA ARBA IŠVIS NĖRA	įprastai				vyras	2014.12.01.		Kitos priežastys		paciento ligos istorija	
3	2 2014.12.02.	P08	P08.1			2014.12.02.	vidaus ligų skyrius	DAŽNAI TIKĖTINAS	MAŽA	atidžiau nei įprastai				moteris	2014.12.02.		Kitos priežastys		paciento ligos istorija	
4																				
5																				

4 PRIEDAS NĮRSP sistemos organizacinė struktūra

